

7/7035

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan
1021

ANKARA
02.10.2002

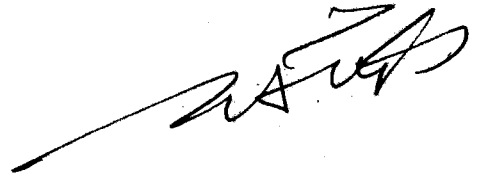
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 1.5.2002 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-14878 sayılı yazınız.
b) 15.5.2002 tarihli ve 808 sayılı yazımız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Rıfat Serdaroğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/7035-14891 Esas No.lu soru önergesiyle ilgili cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesinin beşinci fıkrası uyarınca bir aylık ek süre verilmesi istenilmiştir.

Söz konusu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha hâlinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Hikmet Sami TÜRK
Bakan

EKLER:

EK-1 Soru önergesi (2 adet-5sayfa)
cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
....../....../2002

Sayın

Rıfat SERDAROĞLU
İzmir Milletvekili
T.B.M.M.

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/7035-14891 Esas No.lu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur:

Bankalar Yeminli Murakıplarının 28.12.1999 tarihli ve B-22/153,B-32/64-1091 sayılı yazısının Başbakanlık Hazine Müsteşarlığınca İçişleri Bakanlığı Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığına 12.6.2000 tarihli ve 1662 sayılı yazı ile intikali üzerine, soru önergesinde adı geçen banka tarafından kullandırılan krediler ile ilgili 4422 sayılı Kanuna göre ön çalışma başlatıldığı ve çok sayıda verilen mahkeme kararına dayanılarak telefon dinleme işlemlerine girişildiği ve suç delili niteliği taşıyan dinleme tutanaklarının Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği,

Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen ön çalışma sonucu elde edilen bilgi ve belgeler ile Bankalar Yeminli Murakıpları 2 kişi tarafından düzenlenen 28.9.2000 tarihli ve R-4,R-4 sayılı raporun intikali üzerine, Ankara 2 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesi Yedek Hâkimliğinin 27.9.2000 tarihli ve 2000/257 D.İş sayılı arama kararının uygulanmasının ve aynı gün ve Hazırlık 2000/456 sayılı yazı ile de ilgililerin yakalanıp gözaltına alınması talimatının Emniyet Genel Müdürlüğüne verildiği, yakalanıp gözaltına alınanların 2.10.2000 tarihli ve 65-512 sayılı yazı ile mevcutlu olarak Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına getirildiği,

Diğer sanıkların yakalanması işlemleri sürdürülmekle birlikte, yapılan aramalar sonucu elde edilen belgeler üzerinde de inceleme yaptırılarak bilirkişi raporları düzenletirildiği, 25.10.2000 gün ve R-6, R-5 sayılı rapor ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurul Başkanlığına sunulan 31.10.2000 tarihli ve R-7, R-6 sayılı raporun alındığı ve değerlendirildiği,

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı ile Şişli Cumhuriyet Başsavcılığınca, Bankanın Tasarruf Sigorta Fonuna devredilmesi nedeniyle paralarını alamayan ve dolandırıldığını ileri süren mevduat sahiplerinin şikâyetleri ile soruşturma başlatıldığı, Ankara Devlet Güvenlik

Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca yasalara aykırı şekilde OFF-SHORE yoluyla toplanan paraların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine aktararak ve değişik bankacılık yöntemlerine başvurularak ve Almanya ile Amerika bankaları aracılığıyla gösterilerek, YONNE ve DİNA adlı yurt dışında paravan olarak kurulan şirketlere kredi olarak aktarıldığı, daha sonra da söz konusu kişinin Türkiye'deki aynı amaçla kurulmuş şirketlerine dönüşü sağlanarak tüm sanıkların işbirliği içinde adı geçen kişinin hesabına milyonlarca doların aktarıldığı, bunun bankanın devrinden sonra da devam ettirilmesi ile anılan bankanın söz konusu kişiye devrinden önce ve sonra bu sanığın şirketlerine, Bankalar Kanununa aykırılık teşkil edecek ve geriye dönüşü mümkün olmayacak şekilde biri birlerine karşılıklı krediler verdirilerek bankanın içinin boşaltılması olaylarının soruşturma konusu yapıldığı,

Geniş bir incelemeyi ve teknik bir çalışmayı gerektiren bu işlemlerin Ankara'da faaliyetini sürdüren Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile olan yakın ilgisi ve yurt dışı bağlantılarıyla birlikte ön çalışmaların Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığınca yürütülmesi nedeniyle bu olaylar yönünden Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlık soruşturmasına başlanıldığı ve delillerin önemli bir kısmının toplanması zorunluluğu ile karşı karşıya kalındığı,

Tüm soruşturma işlemlerinin 2845 sayılı Kanunla, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri çerçevesinde, gerekli hâllerde hâkim kararı da alınarak 4422 sayılı Kanunun tanıdığı yetkiler de kullanılarak yerine getirildiği, sanık ve vekillerinin işlemler aleyhindeki itirazların süresinde mahkemeye intikal ettirildiği,

Suçun işlendiğinin ihbar edilmesi durumunda gecikmeksizin olayı araştırmak, delilleri toplamak, suçluları belirleyip ifade alma işlemleri yerine getirilerek, gerekli görüldüğünde hâkim önüne tutuklama talebiyle çıkartmak soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısının yasal görevi olup, aynı işlemlerin daha önce yapılan şikâyetler üzerine, delillere yeterince ulaşılamaması nedeniyle yetkili ve görevli yer Cumhuriyet başsavcılığınca yerine getirilememiş olmasının buna engel olamayacağı ve bu durum keyfîlik olarak da nitelendirilemeyeceği,

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun görev ve yetki konularını düzenleyen 1 ilâ 20. maddeleri yargılama safhasını kapsamaktadır. Aynı Kanunun 20. maddesi, "Bir mahkeme yetkili olmasa bile gecikmesinde zarar

umulan hâllerde, yargı çevresi içinde gerekli tahkikat işlerini yapar.” hükmünü içerdiği, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 153 ve 154. maddelerinin de bunu gerektirdiği,

Kanun ile yetkili kılınan yer dışındaki Cumhuriyet başsavcılığının hazırlık soruşturması yapamayacağı, gerekli tedbirleri alamayacağı ya da yakalanan sanığı hâkim önüne çıkartamayacağı hususunda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda bir hüküm de bulunmadığı,

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Başkanlığı, düzenlenen raporları Emniyet Genel Müdürlüğüne intikal ettirdiği, 4422 sayılı Kanuna uygun şekilde hâkim kararına dayanılarak olay teknik takibe alındığı ve sonunda aynı Kanunun 1. maddesindeki suçun işlendiği şüphesini ortaya koyan belirtilerin elde edilmesi nedeniyle soruşturma işlemine girildiği, soruşturmanın gerektirdiği, yakalama, göz altına alma, ifade alma, sorgulama ve tutuklama işlemleri usulüne uygun şekilde yerine getirilerek ve icap eden bilirkişi raporları da alınarak, bir kısım sanık vekillerinin de talebi gözetilerek yetkili yer Cumhuriyet Başsavcılığına soruşturma evrakının usulüne uygun şekilde intikal ettirildiği,

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 110. maddesi hazırlık soruşturması safhasında tutukluluk süresinin azamî altı ay olacağını öngörüldüğü, tutuklu sanıklar 2.10.2000 ve sonraki tarihlerde yetkili hâkimlikçe tutuklandıkları, gerekli tüm soruşturma işlemleri yerine getirilerek ve soruşturma tamamlanarak 14.12.2000 tarihinde verilen yetkisizlik kararı ile 4389 sayılı Bankalar Kanununun 24. maddesi de nazara alınarak banka merkezinin bulunduğu İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderildiği ve 23.2.2001 tarihli iddianame ile kamu davasının açıldığı,

Cumhuriyet savcısının yetkisine ilişkin gerekçelerin tutuklamaya itiraz nedeni olarak da ileri sürüldüğü, itiraz merciince kabul edilmeyerek reddedildiği,

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma bölümünün teknik bilgi ve araştırmayı gerektirmesi, yurt içinde ve yurt dışında elde edilen bilgi, belge ve kayıtlar üzerinde teknik bilirkişi incelemesi zorunda kalınması nedeniyle bu işlemler yerine getirildikten sonra tamamlanabilen soruşturma 14.12.2000 tarihli görevsizlik kararı ile İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirildiği,

Söz konusu Bankanın yönetimi avukatları tarafından İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına 13.6.2000 tarihli verilen dilekçe üzerine 2000/1330 hazırlık numarası üzerinden hazırlık soruşturmasına başlanıldığı, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcısı tarafından yapılan hazırlık tahkikatında yüzlerce kişinin tanık, ifade sahibi ve sanık sıfatıyla ifadeleri alınmış ancak bu safhada herhangi bir sanık hakkında tutuklama kararı bulunmadığı,

Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan soruşturmanın tamamlandığından bahisle 21.12.2000 tarihinde yetkisizlik kararı ile evrakın İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği, ayrıca Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından aynı konuda yapılan soruşturmaya ilişkin evrakın da birleştirilmek üzere İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına gönderildiği, İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığının evrakı ve Şişli Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından aynı konuda yapılan soruşturmaya ilişkin evrakının birleştirildiği ve 23.2.2001 tarihli iddianame ile İstanbul 1 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinde kamu davası açıldığı,

Davanın mahiyeti, kapsamı ve sanık sayısı nazara alındığında; "özellikle Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan hazırlık tahkikatına ilişkin evrakın yetkisizlik kararı ekinde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettiği tarihten sonra" İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığınca hazırlık tahkikatın kısa sürede ikmal edilerek 23.2.2001 tarihinde iddianame ile kamu davasının açıldığı,

İstanbul 1 Nolu Devlet Güvenlik Mahkemesinin 2001/75 Esasına kayıtlı olan bu davanın 31.5.2001, 1.6.2001, 7.9.2001-9.11.2001 18.1.2002-1.3.2002 tarihlerinde duruşmalarının yapıldığı ve her duruşmada sanıkların hukukî durumlarının değerlendirilerek ara kararları verildiği,

1.3.2002 tarihli duruşmada; 6.12.2001 tarihli ve 4723 sayılı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 18.11.1992 Tarihli ve 3842 Sayılı Kanun ile Çıkar Amaçlı Suç Örgütleriyle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Türk Ceza Kanununun 313-314. maddelerindeki suçların Devlet Güvenlik Mahkemesinin görev alanından çıkarılması üzerine görevsizlik kararı verilerek, dava dosyasının yetkili ve görevli İstanbul Ağır Ceza Mahkemesine gönderildiği,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Bakan

ANKARA
.../.../2002

5

Soru önergesinde de belirtildiği üzere; İstanbul 1. Ağır Ceza Mahkemesine tevzi edilen davanın 27 Mart 2002 tarihli duruşmasında görevsizlik kararı verildiği ve iki mahkeme arasındaki görev uyuşmazlığının çözümü için dava dosyasının Yargıtay 5. Ceza Dairesine gönderildiği,

Yukarıda da belirtildiği üzere, bu dava sanıklarının, “yargılanacakları mahkemenin belirli olmamasına karşılık” 21 aydır tutuklu kalmalarının söz konusu olmadığı, zira, sanıklar hakkında açılan kamu davasının ait olduğu yetkili ve görevli Devlet Güvenlik Mahkemesine tevdi edildiği, bu mahkemede 6 ayrı duruşma gününde yargılama yapıldığı ve usul hükümlerinin yerine getirildiği,

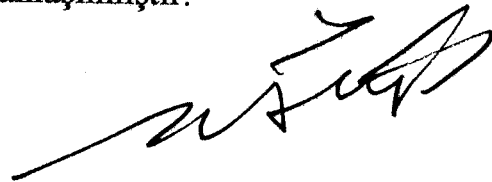
Daha sonra, yasalarda yapılan değişiklik nazara alınarak görevsizlik kararı verildiği ve dava dosyasının yine “ait olduğu mahkemesine” gönderildiği, tutukluluk hâllerinin, yetkili ve görevli olan mahkemesinin ara kararlarına istinaden sürdürüldüğü,

Mahkemeler arasındaki görev uyuşmazlığının çözümü için de, dava dosyasının “ait olduğu merci olan” Yargıtay 5. Ceza Dairesine sunulduğu,

Bu durumda, davaya bakan mahkemelerin belirli olduğu, yargılama safha ve sonuçlarının ceza usul ve yasaları kapsamında, ait olduğu mahkemelerince ifa ve ikmal edildiği,

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin 17.5.2002 tarihli ve 2000/979 sayılı yazısı ile Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin 22.5.2002 tarihli ve B-2002/501 sayılı yazılarının incelenmesinden anlaşılmıştır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr.Hikmet Sami TÜRK
Bakan